

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VÉGEYS TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A sztrájkok következménye.

Többször foglalkoztunk már a napirenden lévő bérmozgalmak kérdésével, de, mert aktuális, indokolt, hogy minden oldalról meg legyen világítva.

Legutóbb figyelemztettük a munkásszervezeteket, hogy a mesterségesen szított bérharc, ha általánossá válik, — pedig a mozgalom terjedéséből ítélve ez be fog következni, sőt már be is következett —, nem a munkaadóknak, hanem a munkásoknak okozza majd a legnagyobb kárt.

Nemzetgazdasági előrelátáson alapult ez a figyelemztetés, mely — ha jövődőlésnek tekintjük, — sokkal hamarabb bevált, mint gondoltuk. Mert, ma már tényleg megérzi minden munkás, hogy az ő kieresztésként magasabb bére tényleg kevesebbet ér az előbbi alacsonyabb munkabérenél; amennyiben a minden vonalon megindult bérharcok következtében — természetesen — minden drágább lett s a munkás, mikor húst, kenyeret, ruhát, vagy más szükségleti cikket akar magának és családjának vásárolni, kevesebbet kap arra fordított több keresményért, mint ezelőtt ugyanolyan munkateljesítésért kapott kevesebb bér mellett kapott.

A munkaadók, a termelők — természetesen — a fogyasztó közönségre hárítják át a munkabért, ez a fogyasztó közönség pedig nagy zömében munkásokból áll.

Az indokolt, de rendszerint indokolatlan bérharcokkal tehát a mezői, gyári, vállalati s ipari munkások tették súlyosabbá a megélhetési viszonyokat, amely igen súlyos oka a kivándorlásnak,

ami viszont munkás hiányt idéz elő, ez pedig még jobban fokozza a drágaságot.

Igy hibázták el a szocialis politikát azok akik azt hitték, — vagy legalább azt hitették el —, hogy az egész szocialis politika abból áll csupán, hogy a munkásokat bérmozgalmakra kell izgatni, a munkabérek emelését és a munkaidő leszállítását kell kieresztésként.

Ez nem szocialis politika, hanem a munkásszervezetek vezetői önértésének véghetetlenül káros következménye, avagy megbocsájthatatlan tévedése. Mert, ma már a munkások is tudják, érzik, hogy amikor ők egy koronával többet jutottak a bérmozgalom révén, akkor a fogyasztó közönség — melynek zömét ők képezik — többszörösen fizeti ezt vissza a termelőnek, a munkaadónak.

A termelőket, a munkaadókat egyenesen a munkások kényszerítették ebbe a helyzetbe, melyet ők kiakartak kerülni mindenáron, hiszen köztudomású tény, hogy ők mindig csak védekeztek a sztrájkmozgalmak ellen. Ennek a főindoka pedig az volt különösen a munkaadók részéről, hogy ők a sztrájk pillanatában már szerződésileg lekötött vállalatokban voltak érdekelve, amelynek alapját a régi, alacsonyabb munkabér képezte. Ahol ilyen szerződéses vállalat nem volt, ott, ha helyesen számítva mérlegelték a bérmozgalmat s világosan látták annak következményeit: a sztrájkoló munkások öntudatlanul a munkaadók érdekét mozdították elő, még pedig a maguk rovására.

A szocialista vezérek pedig azt hiszik, hogy ők most tönkre teszik előbb a kistőkét és ezen a révén szocialistává nevelik a kisiparost és kisgazdát, akikkel vállatve ostromolják aztán meg a

nagyit. Ez a politikai álm, még ha simán következhetné is az egymásutánja, akkor is, legalább egy évszázadra való programm volna.

De nem lehet tönkre tenni egzisztenciákat és nemcsak lehetetlenség, hanem ostobaság is volna becsületes társadalmi osztályok lételének vermet ázni. Sőt azok létjogosultságát eltekintve annyi volna, mint a gyümölcsért levágni a termőágot, melyen állunk. Elvégre is az így megtámadottak védekezni fognak és még abban az esetben is a munkások lennének a vesztesek, ha ők győznének, mert a munkaadók kivonnák a tőkét a vállalatból s ezek megismétlével nem kaphatnának munkát. A leggonoszabb politika volna tehát az, amely ezt a társadalmi osztályt akarná megsemmisíteni, mert ez a törekvés —, mint a sztrájkok végkövetkezménye a kisipari és vállalati munkást örökre a gyári gépek mellé szorítaná és soha többé munkás ember nem remélhetné, hogy valaha önállóvá lehessen.

Nem ez a cél, melyre a munkások törekedni akarnak, nem ez a cél, melyre törekedniök kell. Az igazi szocialis politika a megélhetési, a kereseti viszonyok könnyítésére törekszik. A sztrájkok ezt a célt nem mozdítják elő, sőt amint kézzelfoghatóan kimutattuk: veszélyeztetik. Arra kell törekedni, hogy ebben az országban a szegénysorsban élő munkásnép az ő kicsiny keresményéből a maga és családja szükségleteit megszerezhesse, sőt, ha takarékos, abból félre is tessen. Ezt pedig nem a munkabér emelésével, hanem a szükségleti cikkek beszerzésének a megélhetési viszonyoknak megkönnyítésével érjük el.

Midőn felfogadott lázítók és gyújtogatók járták végig az országot, hogy a zaklatás teljes le-

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRGZAJA.

Virág és lakás.

Már nem nyílnak a völgyben a kerti virágok.

A nyáron egy igen bájos és egészen fiatal asszonykával ismerkedtem meg. Még a kis fészket sem rakhatta meg annak rendje és módja szerint és mivel időm most mindenre telik, nagyon kért, rendeznük be együtt a lakását.

Tehát megkezdődött a hajsz a asztalozáshoz, kárpitoshoz, szőnyegekért, lámpákért, konyhaberendezésért, szóval azért a rettenetes sok „valamiért” ami egy teljes és kifogástalan háztartáshoz szükséges.

Végre sok lótas futás, édes reménykedés keserű csalatkozás után készen állott a kis otthon. „Édes, meleg, puha fészek — és mégis hiányzott belőle valami. Valami finom árnyalat, egy hang, mely az egészet harmónikká tegye, valami, aminek hiányát kinosan nélkülözzük sok szép lakásban és annyi ember még meg se tudná mondani, hogy mi ez!”

A mint a nyárvégi kellemes estén a virágokkal telt parkban sétálgattunk, rám vetette bájos kék szemeit s elragadtatással kérde: Ugy-e gyönyörű, ugy-e tökéletes most már az én kis lakásom? S ezt nagy részben önnek köszönöm s hogy nem válaszoltam, megfogta kezemet s diadalmasan mondá: Igen, értem, ön még mindig nincs teljesen megelégedve.

Tehát halgasson ide: semmi mentséget el nem fogadok, okvetlenül megkell igérnie, hogy az első hívó szóra eljön hozzánk s majd akkor válaszol mostani kérdésemre.

Beköszöntött hirtelen a hűvös, szeles, esős, hideg ősz, mely az embert egészen lehangolja. Míg más években gyönyörrel élveztük az ős kellemeit most mogorván túltünk szobánkban a kandalló melegénél elmélkedve a természet kihálásán. Egy ily szomorú lehangoltságomban kopogtatott be a levélhordó, gyertyát gyújtottam s a többi között egy formás kis levélen akadt meg a szemem. Igen ezt ő írja, tőle van a levél, s amint felnyitom egy egész tavasz áradt reám, nem csak a kellemes ibolya illat, hanem a sorok, az édes, hívó hang, melynek nem lehet ellent állani. „Azonnal jöjjen s úgy intézze a dolgait, hogy legalább két hétig innen el nem eresztjük”. Harmad nap már ott voltam. Meglepetésemben nem tudtam szóhoz jutni, csak szíves melegséggel karoltam át őket.

Mintán a jó forró kávécska mellett a lefolyt idő eseményeit megbeszélgettük, körutazást tettünk a szobánkban s ekkor így szólt hozzám: „Lássa édesem, hogyan rendeztem el virágaimat, megválogattam az egymáshoz illő színárnyalatokat, aztán ügyeltem, hogy mindegyik szál jól kiemelkedjen, ne legyen összegyűrve, összesajtolva; ha csokrot látok ilyet, mindig megcsinálom a szívem a szegény virágokon, mintha levegőért kapkodnának az árvák! Nézze a hosszú karcsú üvegekbe raktam a tubarózsát és egy néhány gyönyörűsége, bájos, rózsaszín meg fehér anemont. Az őszi rózsákat is úgy rendeztem árnyalat szerint, hogy mindenik érvényesüljön, a sötét és halvány lilák együtt mily jól festenek ebben a magas kristályvázában, míg a párját az egész piros és gyöngye rózsaszín árnyalatokkal töltöttem meg, sokan nem is szeretik az őszi rózsát, azt mondják szomorú virág, temető virág, pedig, de édesek, de szépek kes-

keny finom szelyempapírszerű szirmaikkal, csodás színpompájukban pedig vetekedhetnek a legnemesebb virágokkal. A szélesszájú irizált vázákban jöföstenek az illatos sokszínű violák, rezedák, szekfűk, szóval minden rövidebb, tömöttebb szárú virág. A büszke, égőszínű daliákat is magas üvegbe raktam, onnan mintha urálnak a helyzetet gömbölyű, vörös, gőgösen magasra emelt fejeikkel. A maga kedves, azurkék szarkalábait pedig a tömött, sárga aranygömb mellé raktam; ugy-e bájosak így együtt?”

S midőn az általam rajzolt virágállványt és hálószobájába kis erkélyén teleraktuk a még üresen álló vázákba helyezett virágokkal s mikor minden sarokból, minden asztalkáról virágok mosolyogtak felénk, magasra emelte fejét s önelégült mosollyal kérdezte: Nő megvan-e most elégedve a lakásommal? Bár minden asszonynak, ki e kérdést intézi hozzám, ugyan azon jól eső érzéssel felelhetném: Boldogvagyok, hogy vannak hazámnak is olyan főnkelt lelki hőlygei kik annyira szeretik a természetet s különösen a virágokat, hogy azok képezik lakásuk legfőbb díszét. Mily kellemes benyomást tesz a világvárosok — mint London, Párizs — hatemeletes házainak ablakait minden soron virág díszben pompázva látni.

Igaz, mondá ő, ha Drezdában, Berlinben vagy Hamburgban sétál az ember okvetlen fel tűnik, hogy annak a sok ezer emeletes, fehér áznak mindegyik ablakából, mindegyik erkélyéről virágok kandikálnak elő. Pelárgoniák, fuksziák és szegfűk intenek „Isten hozott”-at és az ember önkénytelenül vissza mosolyog rájuk, már nem érzi magát idegennek ezekben a rettenetes nagy

gyen, az államnak erejével kell közbe lépnie, hogy a társadalmi osztályokban a megelégedésnek és megnyugvásnak érzetét keltse fel.

Nem az anyagi kíváncsalom tulzott fokozása a legnagyobb veszedelem, hanem a megbízhatatlanság és az ellenséges érzelmek, amely az egymásra utalt elemeket a bujtogatás és lázítás folytán egymástól szétválasztja.

Nincs ma már sem szerződés, sem megállapodás. Az ipari tevékenység legtöbb ágában teljes zűllés észlelhető. Egyes iparágakban csekély, sőt csaknem semmi munka teljesítmény, sok bér, mérhetetlen arrogancia, a munkaadó dolgaiba való bepiszkálás, ezek okozzák lassanként az üzemek beszüntetését. A kialudt gyár-kémények szaporodása arányban áll a külföldi ipar termékek milliókat tevő behozatali emelkedésével. A nemzetközi szociálistáknak ez mindegy, mert hisz ma itt, holnap ott keresi meg kenyerét. De a ki ragaszkodik családi fészkehez, otthonához, szülő hazájához, annak nem mindegy, hogy itt minden fenekestül felforduljon. Nem mindegy nemzeti szempontból sem, azért foglalkozik a kormány a munkás viszonyok rendezésével, azért törekednek a nagy vállalatok munkásai jólétének előmozdítására.

Ezt a célt tartotta szem előtt a Salgótarjáni Köszénbánya Rt.-Társulat igazgatósága akkor is, midőn a vásárcsarnokot nagyáldozattal lére hozta s a munkások boldogulásának biztosítására irányuló egyéb intézkedései is hasonló célból történek.

A házinyul tenyésztés.

Már egy éve, hogy a bányamunkások jobb és olcsó élelmezése tekintetéből Andreics János, bányatanácsos megindította az akciót a házinyul tenyésztése érdekében s aonak népszerűsítésére egy kis füzetet is nyomtatott.

Hogy milyen fontos érdek kapcsolódik az ügyhöz, egy nagy fogyasztó közönség körében, hol az élelmi cikkek drágák, legkivált a hus; hangos bizonyítéka azon körülmény, hogy mint a lapokból olvassuk, megalakult a „Nyultenyésztők szövetsége” s e hó 8-án Budapesten gyűlést is tartott. Célja a szövetségnek: a házinyulban oly állat fajt vonni a köztenyésztésbe, amely elhelyezés és táplálkozás tekintetében kis igényű közmondásos szaporasága és nagy alkalmazkodási képességénél fogva könnyen tenyésztendő.

lármas városokban, Pedig azt mondják, a német nép józan és hideg, csak a pénz megtakarításra és a boldogulásra gondol. És lám, mégis szereti a virágot és nem sajnálja a pénzt, ha virágról van szó. Soha sem felejttem el azokat a fehérfüggönyös, keskeny, hosszú ablakokat a hamburgi régi városrészen, melynek mindegyike díszes volt tarka, nevető virágoktól. Pedig ez a szegényebb városrész. A vagyonos embereknek meg épen elmaradhatatlan kelleke a lakásnak a téli kert, egy kis tündérvilág, hol buja pálmák között hajlongnak a virágok arisztokratái, a bűvös-bájós orchideák.

A mi magyar asszonyaink legtöbbszörre, vagyonekat költenek lakásukra, vesznek divatos csipkefüggönyöket, felhosszút, egész hosszút, fodorral és fodor nélkül, aminőt épen divatosnak jelentenek ki azok akik hozzá értenek. Telegyümöcsök szobáikat tarka-barka, színes és sokszor igen rút váncosokkal, vesznek theasztalkákat, himeznek rá finom damasztból, drága selyemmel terítéskét, olyant, amilyen még a legjobb barátjójuknak sincs. Aztán, Istenkém, a saját bájos kis személyükre, de mennyire pazarolják az aprópénzt! Ha ezt a sok pénzt hetekint eltennék virágra, mennyivel kedvesebb és szebb volna otthonuk. És a lelkükre, szívükre, egész lényükre is mily hatással volnának a virágok.

A természet kedvencz gyermekei, a virágok, mily csodás szépek is azok! A színük, a formájuk, az illatuk mind külön-külön gyönyörűség, ahogy a szirmok egymásra simulnak, ahogy kelyhekben csillog az arany porzó, hogy virulnak, illatoznak és hervadnak, esupa szépség és báj és én azt hiszem, soha a természet szebbet és nagyobbát nem alkotott, mint mikor az első virág bontotta ki fénylő szirmait. És mily nevelő hatás-

E terv megvalósítása egyrésztől biztos és állandó jövedelmi forráshoz juttatja a vele foglalkozókat, annélkül, hogy nagyobb befektetést, vagy üzem tőkét igényelne; a fogyasztókat pedig jóízű, egészséges és olcsó húshoz másrésztől a sokszor emlegetett, de kevésbé pártolt nagyiparnak nyújtana új munka alkalmat és oly nyers anyagot, amely sok munkást foglalkoztatna, amennyiben a mellék termények mint: szőr, szörme, bőr, belek stb. Budapesten kerülne ipari feldolgozás alá és a 7—11 millió korona évi behozatalunkat lenne hivatva hazai áruval helyettesíteni.

Az eszme különben csak nálunk új! Angliában, Belgiumban, Franciaországban és Németországban már évtizedek óta általánosan elterjedt a házinyul tenyésztése és elsőrendű fogyasztási cikk husa.

Örvendünk, hogy végre akadt egy komoly üzletszerű, de emellett a termelők és fogyasztók érdekeit egyaránt szolgáló intézmény, amely tervszerűen és végeredményében a kisemberek kezébe akarja juttatni ezen hasznos és a külföldön fényesen bevált állattenyésztési ágazatot.

Ezen intézmény létjogosultságát azon bevallott üdvös és hazafias céljának köszönheti, hogy a munkásnép anyagi jóléte az önszegély eszközeivel előmozdításék.

Mint hogy ez az akció a kevésbé tehető lakosság táplálkozásának kérdését is elsősorban megoldandó melegen ajánljuk bányamunkásainknak a kínálkozó kedvező alkalmat felhasználni, mert bármily nagy mennyiségben tenyésztése is a házinyulakat, úgy, hogy maga elfogyasztani képes nem volna a szövetség annak értékesítéséről gondoskodni s a mellékterményeket is elarusitana.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A vallás és a közoktatásügyi miniszter Keresztény Nagy Ilona okleveles tanítónőt a petrilla-lonyaggyarmati, Poppov Darinka sztaresovai elemi iskolai tanítónőt pedig a petrilla-deákban állami elemi népiskolához rendes tanítónőkké nevezte ki.

— **Halálozás.** Páljános Zsigmond, m. kir. honvéd huszárhadnagy, az öreg Györke Ferencz kedves unokája f. hó 9-én elhunyt. Az alig 21 éves korában elköltözött fiatal hadnagyot sokan megsiratták. Temetése csütörtökön délután volt kellő pompával és nagy közönség igazságszerve mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak úgy a maguk, mint az összes rokonok nevében fájdalommal tudadják, hogy Bükfalvi Páljános Zsigmond m. kir. honvéd huszárhadnagy, életének 21-ik évében hosszas szenvedés után folyó évi október hó 9-én délután 3 órakor jobblétre szenderült. A megboldogult hültetemei f. hó 11-én d. u. 4 órakor fognak a róm. kath. egyház gyászszertartása szerint a petrozsényi

sal van gyermekeinkre. Bevezethetők így őket a természet csodás titkaiba és egy virág kehelyben ismernék meg Istent egész nagyságában! Hiszen a gyermek lelke maga is egy tiszta, ártatlan, fehér-virág! Szeretetünk termékeny földjén neveljük, ápoljuk, mi vagyunk a kertésze, reánk bízott az a törekény, gyenge növény, tüllünk függ csak, vajjon erőssé, egészségessé fejlődik-e! Vagy ápolás és szeretet hiányában elsenyved, elpusztul! Ne vonják meg tőlük édes testvéreiket, a virágokat. Ugy emlékezzenek vissza — ha már az élet kissé megtépázta, meggyötörte őket — a szülei házra, mint valami csodálatos, meleg, világos, illatos helyre, ahol mindig napfény volt és virág nyílás.

Reményelem, megvalósul nálunk az a bűbájós álom. Budapesten már is egyesület alakult a virág kultusz terjesztésére, mely állandó virág kiállításokat és fölvasó matineakat rendez, szakközlőnyt ad ki, melyáltal törekszik megkedveltetni a virágokat s utasításokat ad, hogy mindenki művészi formában és kevés áldozattal ékesíthesse föl otthonát virágokkal.

Baja városa szép példával jár elől az egész országban, ott nem csak ucca és tér van fákkal szegélyezve hanem bármily szegényes ház udvarába tekintünk, mindenütt szebbnél-szebb virágok ékeskednek. Utcáink rendezésével itt nálunk is rá jönnek, hogy a virágok mily kellemessé és lakályossá teszik házainkat.

J.

sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Lelkéért az engesztelő szentmise áldozat f. hó 12-én reggel 9 órakor fog az Egek urának bemutatni. Petrozsény 1906. október 10-én. Áldás és béke hamvaira! Vargyasi özv. Györke Ferencz, mint nagymama. Bükfalvi Páljános Zsigmond, mint apa. Mariska és Feri, testvérei. Ugray Sándor, m. kir. honvédszázados, mint sógor.

— **Meghalt Fábri Luigi,** rég hozzánk szakadt olasz vállalkozó s később kereskedő, Iszkronyban 70 éves korában f. hó 12-én. Temetése ma lesz Iszkronyban. Nyugodjék csendesen.

— **A vármegye közgyűlése.** Hunyadvármegye törvényhatósága őszi közgyűlésének napját folyó hó 30-ikára tűzte ki vármegyének főispánja s így a meghívók nem sokára szétküldetnek. Ennélfogva vármegyénk alispánja az 1907—1908 évek vonatkozó közúti és az 1907. évre vonatkozó törvényhatósági költségvetés megállapítására vonatkozó választmányi ülést folyó hó 11-ikére, a közgyűlés tárgysorozatának előkészítésére az állandó választmányt folyó hó 27-ikére, a számonkérő széklet pedig 29-ikére hívta egybe. A közgyűlés népesnek ígérkezik annál is inkább, mivel két állás is kerül betöltés alá: a nyugdíjazás folytán megüresedett petrozsényi főszolgabírói és a lemondás folytán megüresült dévai arvaszéki elnöki állás. A petrozsényi főszolgabírói állás szinte ellenfél és küzdelem nélkül Janza Vazulnak ígérkezik, ki már évek óta szinte egyedül vezette ennek a rendkívül nehéz és exponált járásnak ügyeit. Az arvaszéki elnöki állásra a pályázók közül legnagyobb kilátása van Török Géza puji aljárásbírónak, kinek a legnagyobb pártja van.

— **Villamvilágítás Petrozsényben** helyben létesítendő „Petrozsényi villamossági r.-t.” alakuló közgyűlést f. hó 16-án délután 5 órakor tartja meg. Örömmel konstatáljuk azon tényt, hogy az összes részvények jegyezve vannak és így rövid idő múlva községünk meg fogja kapni a rég óhajtott villanyvilágítást.

— **Felelős szerkesztő.** Egy kinevezést tárgyaló tisztázatot került Paduch József, a pénzügyministerium segédhivatali főigazgatója kezéhez. Csak az aláírás hiányzott. Szemébe ütlik, hogy az illető kinevezett egyén neve: Kálmán helyett, Károly van írva. Hivatja az illetőt, a ki tisztázta a kiadmányt.

— Nézze csak ücsém ezt a kellemetlen hibát... Nézi az illető és hogy enyhítse némileg a bajt, mosolyogva szól:

— Egy kis sajtóhiba az egész, majd kijavítom... — Aztán tudja maga, mi a sajtóhiba? Nem lehet azzal tréfálni! Katona Józsefet is csúffá tette...

Az illető rapidíjas már nem várta a magyarázat végét. Igyekezett az aktával ellátni. Tán, hogy a jogos szemrehányástól szabaduljon.

A szelíd pironogást végighallgatta Paduch egy barátja. Midőn a díjok eltávoztak, odafordult a főigazgatóhoz:

— Aztán, hogy járt Katona? — És nem tudná? Hát úgy, hogy a szedőnek szedni kellett volna: *Felelős szerkesztő: Katona József.* E helyett pedig szedte: *Felelős szerkesztő: Katónak József.*

A közönség köréből.

A „P. és V.” 41. számában valaki regisztrálta a róm. hath. templomban ő felsége névnapja alkalmából tartott isteni tiszteletet.

Valamennyi helybeli intézet és testület részvétele, illetőleg képviseltetése különösen — és méltán — kiemeltetett. Egyedül az állami iskola volt csak úgy pótlólag, bizonyos célzatossággal fölemlítve. Pedig — a három első és két második osztály kivételével, (mert régebbi gyakorlat szerint, fejletlenség miatt, ezek nem is köteleztetnek) — úgy a tanulók, valamint a tanítótestület is, három nő indokolt elmaradásán kívül, teljes számban jelen voltak.

Miután én ebben a hírlapi közlésben az állami iskola s még inkább a tanítótestület hazafias szellemének súlyos és egyenesen tendenciózus megvádolását látom: a legteljesebb indignációval utasítom vissza ezt az alapatlan, méltatlan inszINUÁCIÓT. — A jövőre nézve pedig a legerélyesebben tiltakozom hasonló vádak ellen. —

s. k.

NYILTTÉR.)

Ama híreszteléseket, hogy a sztrájk idején a bányamunkásokat mi élelemmel elláttuk volna hamis besugásoknak, rosszindulatú, hazug koholmányoknak nyilváníttuk, melyeknek indító oka a piszkos concurrentia.

Petrozsény, 1906. október hó 10.

Herman Adolf,
Herman Béla.

*) E rovatban közlettekért nem vállal felelőséget a Szerk.

CSARNOK.

A Tufu méhei.

— Keleti mese. —

Hol volt, hol nem volt, régesrégén, hajdanában volt egy szegény ember, a kinek Tufu volt a neve. Szegény volt, de ezen egy csöppet sem busult.

— Még fiatal vagyok, szeretek dolgozni s apránként majd csak jobb dolgom lesz. Lám a méhecske hány százszor és ezerszer repül ki meszire, de végül mégis összegyűjti a sok mézet.

És amint egyszer ezt gondolta, mindjárt egyebet is gondolt hozzá. Összetakolt egy kis bódét s olcsó pénzen holmi édességeket, üdítő italokat árult szegényebb embereknek. Nem volt biz az valami fényesen jövedelmező mesterség, de megélt belőle. Ha valaki nagyon szomjas volt és még csak egy fillérje sem volt, annak ingyen is adott egy-egy pohár gyümölcsnedűt. És voltak szárnyas vendégei is, akik sohasem fizettek; sokszor ellátogattak oda méhecskék, mert szeretik az édességet s találtak is mindig holmi kis maradékot, Tufu pedig nem kergette el őket.

— Miért ne jusson nekik is? — mondá jószívűen és gyakran még külön is kikészített számukra egy kis édes szörpöt.

Az emberek nevelték, de egyuttal dicsérték és megszerették. Mivel pedig megszerették, mindig többen jártak a bódéjába s Tufu lassacskán annyi pénzt szerzett, hogy egyik szebb utcában bérelhetett boltot. Ott már díszes butorokkal, szép edényekkel rendezkedett be, finomabb édességeket és italokat tartott, de ő maga mindig a régi vidám és nyájas ember maradt.

Itt is nagyon jól folyt a dolga s évek multával gazdag és tekintélyes ember lett. Mindenki úgy vélte, hogy rendjén is van így, csak egy régi szomszédja volt titokban nagy ellensége, csupa irigységből, mert ez meg hajdan gazdag ember volt, de lustasága és tékozlása miatt tönkre ment. Tufu pedig sokszor intette barátságosan: Kövesse az ő példáját, akkor ő is újra gazdag ember lesz.

Addig-addig irigykedett a rossz szomszéd, míg végre már nem tűrhette a Tufu szerencsét. Elhatározta, hogy megrontja és egyuttal magához kaparintja Tufu gazdagságának egy részét. Nehéz volt ugyan a derék és kedvelt Tufut bajba keverni, de a gonoszság nagyon felfogós és a gonosz szomszéd is kitalálta a módját. Még pedig ilyen módon:

Sokszor eljárt a Tufu boltjába s egy napon, mikor Tufu egy kis időre másfelé fordult, a gonosz szomszéd mérget töltött egyik nagy üvegbe, melyben édes gyümölcsnedű volt. Azután épen ebből az üvegből kért a magával hozott üvegbe és hazament, Nemsokára azonban nagy jajveszélkelés hallatszott a szomszédból. Az emberek összefutottak és a ravasz szomszéd a földön fetrengve kiáltozta, hogy meg van mérgezve. Gyorsan itattak vele tejet s más efélét, míg végre azt mondta, hogy már jobban van és szerencse, hogy csak keveset ivott abból a gyümölcszörpökből, melyet a Tufu boltjában vásárolt. Ment is mindjárt panaszra.

A törvény emberei mihamar ott ermettek Tufunál és vallatára fogták. Hiába tagadta szegény Tufu, a mérget megtalálták az egyik üvegben. A bíró halálra ítélte.

Sok ember gyűlt a térre, a hová szegény Tufut kivezették, hogy a fejét vegyék. A bakó már ott állt pallosával s éppen hozzá készültek, hogy Tufut kivégezzék, mikor hirtelen mintha elsötétedett volna a nap, aztán roppant zümmögés hangzott s egyszerre csak óriási méhraj csapott le, csipve, szúrva, körül zsongva mindenkit, csak Tufut nem. Hiába hadonáztak az emberek, csak annál nagyobb lett a veszedelmük s el is futott mindenki, úgy hogy Tufu egymaga maradt ott. Megszökhetett volna, de nem tette. Visszament a bírósághoz és azt mondta.

— Mivel ilyen csodálatos módon még életben maradtam, azt kérem, hogy újra ítélj, még pedig igazságosan.

De a bíró, aki szintén kapott néhány méhszúrás, mérges volt és Tufut megint csak halálra ítélte. Másnap azonban, mikor kivitték a vesztőhelyre, megint azonképpen történt minden, mint először.

Maga a Császár is hírt hallotta a csodálatos esetről, de nem akarta hinni s megparancsolta hogy harmadszor is vezessék ki Tufut a vesztőhelyre, majd ő maga is ott lesz. Ott is volt, de a méhsereg újra megjelent s a császár is megfutamodott.

Most már a császár maga elé hívatta Tufut és megkérdezte tőle, megtudja-e magyarázni ezt a csodát. Tufu azt felelte, hogy biz ő nem tudja, ha csak azzal nem, hogy ártatlan, mert soha sem vétett senkinek, inkább segített a hol lehetett s szegény ember korában még a kőborméhecskéknél is juttatott egy kis édességet. Talán azért halálból akarják megmenteni.

— Hm! Ezt az esetet alaposan kell megvizsgálni. Mikor aztán jobban fűrkészték, kutatták, kiderült a Tufu ártatlansága és a gonosz szomszéd bűnös ármanya. Most már az igazi bűnöst ítéltek halálra. És ennek nem jöttek segítségére a Tufu méhei.

Emir.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.

Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

VASUTI MENETREND.

1906. október 1-től.

Petrozsényből indul Piski felé:

éjjel 12⁰¹, reggel 6¹⁹, d. e. 10³⁶, d. u. 5⁰⁵
Piskire érkezik: reggel 4²⁵, d. e. 10³⁰, 12⁴³,
d. u. 3⁰⁰, este 8²⁰.

Hátszegről indul:

d. e. 11¹¹, Piskire érke. 12⁴⁰

Piskiről indul Arad-Budapest felé:

d. u. 4¹², este 8³⁰ (Dévaig, hová 8⁴⁵-kor érkezik), este 10²⁷, reggel 5⁰⁸, 6¹⁵, d. u. 1⁰⁵ s
Budapestre érkezik: reggel 6¹⁰, délután 12²⁵
11⁰ este 7²⁰, este 9⁵⁵.

Piskiről indul Vajda-Hunyad felé:

reggel 6²⁰, d. e. 11³⁵, d. u. 4²⁵, este 10³².

Vajda-Hunyadról Piski felé:

reggel 4⁰⁸, d. e. 9³⁸, d. u. 2¹⁰, este 7²².

Piskiről indul Tövis felé:

d. u. 3¹⁴*, (Brassóig) este 9¹⁶, 10¹⁵* reggel 6⁰⁰
d. e. 10⁵⁶.

Petrozsényből indul Lupény felé:

reggel 5¹² d. e. 10²⁶, este 9¹⁸.

Lupényből indul Petrozsény felé:

este 10³³, reggel 4⁴², d. u. 3²² s Petrozsénybe érkezik este 11⁴⁴, reg. 5⁵³, d. u. 4⁵⁰

Piskiről indul Petrozsény felé:

reggel 6¹⁰, d. e. 11²⁵, d. u. 4⁰⁷, éjjel 11⁰⁰

Petrozsénybe érkezik d. e. 10⁰⁰, d. u. 3⁵⁸
este 9⁰⁵, reggel 4⁴⁰.

A *-gal jelöltek gyorsvonatok.

— Jó házikoszt kapható. Megtudható e lap kiadóhivatalában.

8441/906. szám

tkkvi.

Árverési hirdetmény.

A hátszegi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság dr. Ábrahám József ügyvéd által képviselt Nemes János petrozsényi lakos végrehajtatonak Jobb Antal és neje Tóth Lujza végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében közhírré teszi, hogy végrehajtatonak 205 kor. 56 fill. tőke, ennek 1904. évi december 21 napjától járó 5% kamatai 66 kor. 30 fill. eddigi megállapított per és végrehajtási valamint a jelenlegi 17 kor. 40 fill. a még felmerülő költségek iránti egy a csat-

lakozottnak kimondott Ipar és kereskedelmi bank r.-t. 21 kor. tőke s jár iránti követelése kielégítése végett Jobb Antalné sz. Tóth Lujza végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék puji kir. járásbíró, területéhez tartozó petrozsényi 994. sztkjvben. a kereszt 2 rdsz. 575 hrsz. ingatlanból $\frac{2}{3}$ felerész jutalékát az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 806. kor. kikiáltási árban az 1906. évi október hó 27 napjának d. u. 2 órákor Petrozsény köztség előjáróság házában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alol is elfogja adatni.

Árverelni szándékozik tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben vagy a kormány által ovadék képesnek nyilvánított értékpapirban, melynek névértéke $\frac{2}{3}$ részéig fogadtatik el csupán a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak előzetes b. letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másik felerészt ugyanazon naptól számított 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a hátszegi kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál befizetni. — A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság.

Hátszeg, 1906. augusztus 6-án.

Gorove Viktor,
kir. aljárásbíró.

567/906. szám.

végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbíró, területéhez tartozó petrozsényi 994. sztkjvben. a kereszt 2 rdsz. 575 hrsz. ingatlanból $\frac{2}{3}$ felerész jutalékát az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 806. kor. kikiáltási árban az 1906. évi október hó 27 napjának d. u. 2 órákor Petrozsény köztség előjáróság házában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alol is elfogja adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdése alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számíttatik.

Kelt Pujon, 1906. évi szept. hó 29.

Lörinci Károly
kir. bírósági végrehajtó.

Egy egész uj citera eladó.

A CITERA nagyon szép és elegáns díofa tokba van elhelyezve. A venni szándékozik megtekintés végett Borbély K. tulajdonoshoz a szolgabíró irodába kéretnek.

1906. évi 9106. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A vajdahunyadi m. kir. vasgyári hivatal a kir. kincstár toladjonát képező vajdahunyadi ügynevezett „nagyalmom” bérletére a felsőbb jóváhagyás fenntartásával ajánlati versenyt hirdet a következő feltételek mellett:

1). A bérlet tartama 1907. évi január hó 1-től kezdődő 5 év, az évi bér legkisebb összege 5800 szóval ötezernyolczszáz korona, melyen alól a malom bérbeadni nem fog.

2). Ajánlattevők tartoznak a fenti kikiáltási ár 10%-át készpénzben, avagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az árlejtés határnapjáig, vagy az árlejtés megkezdése előtt jelen hirdetményre való hivatkozással a vasgyári hivatal pénztáránál letenni s a vonatkozó nyugtát az árlejtési bizottság előtt felmutatni.

3). Ajánlatok írásban nyújthatók be, melyek: Ajánlat a vajdahunyadi „nagyalmom” bérletére felírással látandók el; de az árlejtés alkalmával szóbeli ajánlatok is elfogadtnak.

4). Az **árlejtés határnapja 1906. évi november 5-ike, mely napon d. e. 10 órakor** fog a nyilvános árverés a vasgyári hivatal kis tanács termében megtartatni.

5). A bérletet elnyerő ajánlattevő az elérendő bérösszeget előleges negyedévi egyenlő részletekben köteles a vasgyári hivatal pénztárába befizetni.

6). A haszonbérletet elnyert ajánlattevővel külön haszonbéri szerződés fog köttetni, melyet ajánlattevő a vasgyári hivatal részéről történt felhívás után három nap alatt aláírni tartozik.

7). A bérletet elnyerő ajánlattevő köteles az elérendő bérösszeg egynegyedének megfelelő részt biztosítékul a szerződés jóváhagyásától számított négy hét alatt a vasgyári hivatal pénztárába befizetni, illetve visszatartandó bánatpénzt erre az összegre kiegészíteni, mely biztosíték kamat nélküli letétként fog kezeltetni.

8). A bérlet tárgya tartozékaival együtt a bérlőnek leltár mellett adatik át. Ugy a bérleményért mint annak tartozékaiért is felszereléseért bérbevevő teljes felelősséggel tartozik.

9). Bérbevevő a bérleményt sem át nem ruházhatja, sem albérbe nem adhatja, ellenben bérbeadó kir. kincstár fenntartja magának a jogot, hogy a malom eladása esetén a bérletet a vevőre átruházhassa.

10). Bérbevevőnek felmondási joga nincsen, bérbeadó kir. kincstár ellenben a negyedévi felmondási jogát magának fenntartja.

11). A feltételek bármelyikének bérő részéről való be nem tartása szerződésszegést képez, mely a bérleti viszonynak bírói beavatkozás nélküli azonnali felbontását és a bérbevevő részéről teljes kártérítési kötelezettséget von maga után.

12). A kir. kincstár fenntartja magának a jogot, hogy a beadó s illetőleg szóval teendő ajánlatok közül tekintet nélkül a megajánlott összeg nagyságára tetszés szerint választhasson s illetőleg azok bármelyikét elfogadhassa. Az ajánlattevők s illetve árverezők az árlejtés befejeztéig kötelezettségben maradnak s bánatpénzök csak az árlejtési tárgyalás befejezte után fog elismervény ellenében visszaadni.

13). A részletes feltételek a hivatalos órák alatt az árlejtés határnapjáig a vasgyári hivatal iktató-kiadó hivatalában tekinthetők meg.

Vajdahunyadon, 1906. évi október hó 4-én.

MAGYAR KIR. VASGYÁRI HIVATAL.

OLCSÓ TÖRLESZTÉSE = KÖLCSÖNÖK: =

A nagyszebeni általános takarékpénztár ad földbirtokokra és szilárd bérházakra félévi, tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszthető kölcsönöket 6 %, 5, $\frac{3}{4}$ %, 5, $\frac{1}{2}$ %, 5, $\frac{1}{4}$ %, 5 %, és 4, $\frac{3}{4}$ %, (csak földbirtokokra) tiszta kamatláb mellett, 15, 18, 23 és 32; 10, 25, és 40; 27, $\frac{1}{2}$, és 44, $\frac{1}{2}$; 35 és 41; és 50 évi törlesztésre.

Megkeresések a következő címre intézendők:

NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS
TAKARÉKPÉNZTÁR KÉPVISELŐSÉGE
Déva, (Herman-ház.)

Gyóroki must és karcos.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy vendéglőmben a **legkitűnőbb** — **gyóroki must és karcost** szolgálom ki vendégeimnek a **legmérsékelt** árán.

A f. év október hó 1-től kezdve éttermeimben **KITŰNŐ HÁZI KOSZTOT** szolgálom ki. — Egyben havi bérleket (abonenseket), a legolcsóbb feltételek mellett fogadok el. Céлом ugyanis a **rendkívül felszokkott étkezési árakat** a méltányosságig mérsékelni, ezért mindent elkövettem, hogy n. é. vendégeimet izletes jó ételek és italokkal a legmérsékelt árak mellett szolgáljam ki.

Társas ebédeket, vacsorák elkészítését, kiszolgálását jutányosan vállalom el.

Számos látogatást kér

Bózsa József,
máv. vasúti vendéglős.

Gyóroki must és karcos.

Papir-, rajz- és írószerraktár.

Van szerencsém Perozsény és vidéke n. é. közönségének tisztelettel tudomására adni, hogy 1893. év óta fennálló **papirkereskedésemet** ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégitem. **Tanszerek, rajz- és íróeszközök** nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **irodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb, kereskedésben jutányos árban kaphatók.

KÖNYVNYOMDA.

Midőn a kultura tért hódított a Zsilvölgyben, Petrozsényben **nyomdát** állítottam, majd hirlapot indítottam, hogy a sajtó erejével szolgáljam a hazafias törekvést. A kezdet nehézségeivel küzdve anyagi áldozatok meghozatalával tartottam fenn s oda fejlesztettem a nyomdát, hogy a legmészebb menő igényeket a legjutányosabban kielégíteni képes vagyok; miért is a n. é. közönség szíves támogatását kérem.

KÖNYVKÖTÉSZEZET.

A művelt közönség folyton fokozódó igényeinek kielégítését szem előtt tartva **könyvkötészetet** rendeztem be s ebbe a szakmába vágó munkálatok teljesítését megelégedésre s a legjutányosabban elvállalom.

Tisztelettel:
FIGULI ANTAL.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

A legszebb gyümölcsfák.

80.000 gyümölcsfa oltvány

1 millió gyümölcsfa-alany.
1 millió előkerítés cseméje.
Sétaterfák. Diszcserejek. Rozsák.
Bogyogyümölcsök stb.

Kifogástalan szőlőoltványok.

1 1/2 millió szőlőoltvány.

Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER és TÁRSA, és AMBROSI M.

HIRDETÉSEK

LEGOLCSÓBB ÁR-

○ SZÁMITÁS ○

MELLETT FELVÉTELEK

○ E LAP ○

: KIADÓHIVATALÁBAN:

PETROZSENYBEN